

**Arbeidsgruppe for gjennomgang av skoleskyssordningen
i Oppland og Hedmark**

Mars 2007- med justeringer fra skoleåret 11-12

Reglement for grunnskoleskyssen i Oppland og Hedmark

29.03.07 – opprinnelig dato

15.11.10 – korrigeringsdato

Innledning

Oppland og Hedmark fylkeskommuner har som målsetting å legge til rette for en rasjonell, sikker, trygg, miljøvennlig og trivelig skoleskyss. Spesielt er de to fylkeskommunene opptatt av å ivareta trafikksikkerheten best mulig ved tiltak på holdeplasser, under selve transporten og ved av- og påstigning ved den enkelte skole.

De to fylkeskommunene ønsker også å legge forholdene til rette for at så mange skolebarn som mulig kan ta seg fram og tilbake mellom hjem og skole på en trygg og sikker måte.

Det er utarbeidet felles forslag til reglement for skyss i grunnskolen. Det foreliggende forslag er utarbeidet i nært samarbeid med KS i Hedmark og Oppland.

Lillehammer 22. mars 2007

Hamar 22. mars 2007

Arild Bøhn
Samferdselssjef
Oppland Fylkeskommune

Gunnar Jacobsen
Direktør
Hedmark Trafikk

Innhold

1. Skysreglement

1.1 Lovhjemmel

1.2 Rett til skoleskyss

- 1.2.1 Avstand mellom hjem og skole
- 1.2.2 Særlig farlig eller vanskelig skoleveg
- 1.2.3 Skyss for elever med varig eller midlertidig funksjonshemming
- 1.2.4 Skyss for voksenopplærings elever
- 1.2.5 Skyss til private grunnskoler
- 1.2.6 Skyss til spesialpedagogiske tiltak
- 1.2.7 Skyss for barn under opplæringspliktig alder
- 1.2.8 Skyss til SFO

1.3 Elevens bosted

- 1.3.1 Folkeregistrert adresse
- 1.3.2 Delt daglig omsorg
- 1.3.3 Elever i fosterhjem/avlastningshjem
- 1.3.4 Elever under omsorg av barnevernet
- 1.3.5 Elever på turistbedrifter
- 1.3.6 Elever i asylmotta

1.4 Elevens skole

- 1.4.1 Nærskolen
- 1.4.2 Opplæring på annen skole enn nærskolen

1.5 Skysstilbud

- 1.5.1 Gangavstand til og fra holdeplass
- 1.5.2 Reisefølge og tilsyn
- 1.5.3 Reisetid
- 1.5.4 Vinterskyss
- 1.5.5 Skyssgodtgjørelse

2. Skyssplanlegging og rutiner

2.1 Organisering og planlegging

- 2.1.1 Planansvar
- 2.1.2 Skyssansvarlig i fylkeskommunen
- 2.1.3 Skyssansvarlig i kommunen
- 2.1.4 Planrutiner
- 2.1.5 Årlig plangjennomgang

2.2 Innmelding og vedtak om skoleskyss

- 2.2.1 Innmelding
- 2.2.2 Vedtak
- 2.2.3 Klageadgang

2.3 Sikker skoleskyss

- 2.3.1 Overordnet målsetting
- 2.3.2 Sikkerhetsregler
- 2.3.3 Sitteplass
- 2.3.4 Foreldrenes ansvar

3. Skysskort og kontroll

3.1 Skysskort

3.2 Kontroll/sanksjoner

3.3 Nærmere om Skysskort, funksjon.

3.4 Rutiner for Skysskortene, bestilling nye, midlertidige bevis

4. Andre forhold i skoleskyssen

Vedlegg.

Skjema for søknad m. m.

Finnes også på hjemmesidene www.hedmark-trafikk.no/skoleskyss

1. Skysreglement

1.1 Lovhjemmel

Opplæringslova danner hovedgrunnlaget for skysreglementet:

Kommunen er ansvarlig for skyss av grunnskoleelevar og vaksne som har rett på skyss på grunn av særlig farleg eller vanskeleg skoleveg. Kommunen skal oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for førskolebarn, grunnskoleelevar og vaksne. Elles er fylkeskommunen ansvarleg for skyss, reisefølge og tilsyn etter reglane i kapitel 7. Kommunanen betaler refusjon etter persontakst for grunnskoleelevar og vaksne som blir skyssa av fylkeskommunen.

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Dersom kommunen og fylkeskommunen ikkje blir samde om korleis skoleskyssen skal organiserast og finansierast, kan departementet gi pålegg.

Ref. Opplæringslova § 13- 4.

1.2 Rett til skoleskyss

1.2.1 Avstand mellom hjem og skole

Elevar i 2.-10. klasse som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. klasse/førskolen er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særlig farlig eller vanskelig skoleveg, har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

Ref. Opplæringslova § 7-1.

Skyssgrensen på 2 og 4 km skal regnes langs korteste vinterbrøytet veg. Dette kan være både offentlig og privat vei som er åpen for allmenn ferdsel, samt gang- og sykkelsti. Stier, gutuer og tråkk som er i allment bruk gjennom hele året, kan betraktes som skolevei til tross for at de ikke brøytes.

Oppmåling skjer ved bruk av geografisk informasjonssystem. Avstanden måles fra inngangsdøren hvor eleven bor, til skolens hovedinngang. Målepunktet avtales med kommunen. Privat oppmåling godtas ikke.

1.2.2 Særlig farlig eller vanskelig skoleveg

Elevar som har særlig farlig eller vanskelig skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda. Departementet gir nærmare forskrifter om tryggleiken til elevar under skoleskyssen.

Ref. Opplæringslova § 7-1.

Kommunen har avgjørelsesmyndighet i saker om fri skoleskyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skoleveg når avstanden mellom hjem og skole er under 2 og 4 km. For avstand over 2 og 4 km har fylkeskommunen avgjørelsesmyndighet.

Vurderingen gjøres ut fra følgende forhold:

- Objektive forhold: Relateres til vegstandard og trafikale forhold
- Subjektive forhold: Relateres til den enkelte elev, for eksempel alder

Loven krever at elevene utsettes for en fare som utenom det vanlige. Den risiko skoleeleven til vanlig utsettes for når de ferdes i trafikken, er derfor ikke tilstrekkelig.

1.2.3 Skyss for elever med varig eller midlertidig funksjonshemming

Elevar som på grunn av funksjonshemming eller mellombels skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom heimen og opplæringsstaden.

Ref. Opplæringslova § 7-3.

Varig funksjonshemming

Fylkeskommunen er ansvarlig for å fatte vedtak om skyss for elever med varig funksjonshemming eller skade. Skyssen gjelder mellom hjem og nærskolen og/eller den skolekrets elevens bosted tilhører. Skyss utenom dette må den enkelte kommune selv dekke merkostnadene ved. Fylkeskommunen organiserer skyssen etter bestilling fra kommunene.

Opplæringslova § 7-3 setter som vilkår for skyss at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen tilsier at eleven har et *reelt behov for skyss*. Dette **skal** dokumenteres med legeerklæring. For at skyssen skal kunne organiseres best mulig, **må** legeerklæring/PPT-utredning inneholde opplysninger om:

- Hvor langt eleven kan gå
- Medisinske forhold som gir forutsetninger for transporten (behov for spesialskyss, rullestol)
- Behov for reisefølge
- Behov for å ha med hjelpemidler under transporten

Det er den som søker om slik skyss som er ansvarlig for at erklæring med nødvendig skyssbehov og -forutsetninger foreligger. Varig funksjonshemmede elever skal innmeldes av kommunen til fylkeskommunen sammen med øvrige elever med skyssrett. Skyss kan ikke forventes opprettet i **tide** dersom det gis mangelfulle opplysninger.

Midlertidig funksjonshemming

Midlertidig skoleskyss benyttes når eleven har en skade eller en sykdom, og det er nødvendig med transport i en kortere periode. Skyss som iverksettes hvor det ikke foreligger legeattest/ rekvisisjon, skal betales av bestiller.

Det etablerte skyssopplegget skal så langt som mulig benyttes. Spesialskyss etableres kun dersom sakkyndig uttalelse tilsier dette. Fylkeskommunen forbeholder seg retten til å samordne skyss i slike tilfeller.

Ved bestilling av skyss i forbindelse med midlertidig funksjonshemming, er det fastsatt egne rutiner, se vedlagte skjema.

Sykdom i løpet av skoledagen

Det er kommunens ansvar å organisere og dekke kostnaden for hjemkjøring av elever som er blitt syke eller har skadet seg i løpet av skoledagen.

1.2.4 Skyss for voksenopplærings elever

Vaksne som ikkje har fullført grunnskolen, og som bur meir enn fire kilometer frå skolen, har rett til gratis skyss når dei får grunnskoleopplæring etter dette kapitlet.

Vaksne som på grunn av funksjonshemming, sjukdom eller skade har behov for det, har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda når dei får grunnskoleopplæring etter dette kapitlet. § 7-4 gjeld tilsvarande.

Kommunen skal innlosjere dei vaksne når dagleg skyss etter første og andre leddet ikkje er forsvarleg. Når det er nødvendig, gjeld tilsyn etter § 7-1 fjerde leddet tilsvarande. Elles gjeld § 13-4 tilsvarande for dei pliktene som følgjer av denne paragrafen.

Voksne som har et særlig behov for spesialundervisning på grunnskolenivå, har rett til slik opplæring. Det forutsettes at det foreligger et kommunalt vedtak om voksenopplæring, samt en opplæringsplan for hver enkelt elev. Elever som kommer inn under dette punktet, er skyssberettiget etter samme kriterier som øvrige grunnskoleelever. Rettighetene etter Opplæringslova er uavhengig av alder.

Det må skilles mellom voksenopplæring i henhold til Opplæringslova og rehabilitering/aktivitets-tilbud. Skyss i forbindelse med rehabilitering/aktivitet er ikke et fylkeskommunalt ansvar.

For voksenopplærings elever med et opplærings- og aktivitetstilbud på samme sted, skal skyssutgiftene deles mellom fylkeskommune og kommune, med utgangspunkt i den kommunale tildeling av undervisningstid. Kommunen betaler persontakst for voksne.

Voksne, nyankomne innvandrere har ikke skyssrett til norskkurs/introduksjonskurs. Kommunen er ansvarlig for å organisere og finansiere eventuell skyss. Kurs/opplæring for voksne som har fullført grunnskoleutdanningen, har ikke skyssrett.

1.2.5 Skyss til private grunnskoler

Elever ved private grunnskoler som mottar statsstøtte, har rett til skyss etter reglene i Opplæringslova § 7-1 første og andre ledd samt §7-3 og 7-4. Private skoler uten statstilskudd omfattes ikke av retten til skoleskyss. Ref. privatskoleloven § 3-7.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i private grunnskoler gjelder bare innenfor kommunegrensen i den kommunen der eleven bor. Dette gjelder også for varig eller midlertidig funksjonshemmede elever. Skysskostnader ut over bostedskommunen må avklares i hvert enkelt tilfelle. I utgangspunktet vil fylkeskommunen organiseres og dekke kostnaden med skyssen innen bostedskommunen, på en slik måte at det skal være mulig å komme seg til/fra friskolen. Dette vil ofte innebære bytte av transportmiddel underveis. Et eventuelt tilsyn ved bytte i bosteds-kommunen skal dekkes av bostedskommunen. Tilsyn ut over dette er foresattes ansvar.

Kommunen er ansvarlig for å melde inn skyss elever fra private grunnskoler. Kommunen kan bestille og bekoste bedre skyssløsninger for elevene enn det fylkeskommunen kan gi. Slike bestillinger må meldes fylkeskommunen innen "skyssmøtene" som går i perioden mars – mai. Jfr. pkt 2.1.5.

Foresatte må betale en egenandel på kr 100,- for skyss som går ut over bostedskommunen. Dersom ingen annen part dekker skysskostnad (for eksempel med taxi) ut over bosteds-kommunen, vil skyss ikke bli organisert med mindre foresatte selv påtar seg å dekke utgiften.

Dersom fylkeskommunen har organisert skyss som kan gi friskoleelever et bedre tilbud enn bare bruk av buss, så skal friskoleelever med funksjonshemminger og de minste elevene ha fortrinnsrett til å ta i bruk eventuelle ledige plasser. Endelig avklaring på et slike forhold kan IKKE foreligge før i perioden skolestart – til høstferien.

Dersom det ikke er skyssstilbud i friskolekommunen som kan benyttes, Og eleven bor i en annen kommune, er det foresattes ansvar og selv organisere, finansiere og følge opp skyss.

Elever og all skyss til/fra private grunnskoler må følge alle bestemmelser under pkt 1.5.

1.2.6 Skyss til spesialpedagogiske tiltak

Spesialpedagogiske tiltak som legges utenfor skolen, kan være ridetimer, svømming i varmtvannsbasseng, tilrettelagt undervisning, logopedundervisning og lignende. Særskilt skyss fra skolen til de spesialpedagogiske tiltakene og tilbake til skolen, er et kommunalt kostnadsansvar.

Elever som etter kommunalt enkeltvedtak har et spesialpedagogisk tilbud etter opplæringsloven kap 5, bl.a § 5-5 under opphold i SFO, har rett på skyss hjem etter avsluttet tilbud på skoledager. Fylkeskommunen bekoster da skyssen. Dersom tilbudet gis i ferier, og vilkårene for skyss ellers er til stede, skal kommunen dekke hele skysskostnaden.

1.2.7 Skyss for barn under opplæringspliktig alder

Barn med rett til spesialpedagogisk hjelp etter § 5-7 har rett til skyss når det på grunn av særlige omsyn er nødvendig for å kunne ta imot denne hjelpa. § 7-1 tredje og fjerde ledd og § 7-4 gjeld tilsvarende.
Ref. Opplæringslova § 7-6.

Kommunen er kostnadsansvarlig for å oppfylle retten til skyss av førskolebarn etter § 7-6.

1.2.8 Skyss i forbindelse med SFO

Skyss til og fra skolefritidsordningen er ikke skoleskyss. Dersom eleven er funksjonshemmet har eleven likevel rett til skyss til/fra SFO. Ny bestemmelse fra høsten 2010 gir fri skyssrett organisert og finansiert av fylkeskommunen.

Kommunene kan bestille skyss til, eller fra skolen, for øvrige elever som er i SFO. Dersom skyssen kan foregå med allerede oppsatt skyss med ledig kapasitet betaler kommunen kun persontakst. All ekstra skyss må dekkes fullt ut av kommunene.

1.3 Elevens bosted

1.3.1 Adresse registrert i Folkeregisteret

Bosted er elevens registrerte adresse i Folkeregisteret. Iht lov om folkeregister kan man kun stå oppført med en adresse. Elevene kan imidlertid ha to bopeler. Dette gjelder for eksempel der foreldrene har delt daglig omsorg. Skyss blir kun satt opp til folkeregisterregistrert adresse, og ved delt daglig omsorg må foresatt på adresse 2 dokumentere sin adresse.

Elever som bor midlertidig andre steder enn bosted, f.eks. hos familie eller venner, har ikke skyssrett. Dette gjelder selv om oppholdet skyldes sykdom eller lignende hos foresatte.

1.3.2 Delt daglig omsorg

Det gis skyss til begge bosteder når barnet bor tilnærmet lik tid hos hver av foreldrene.

Delt daglig omsorg må dokumenteres ved:

- Avtale undertegnet av begge foresatte
- Foreldreansvaret registrert i Folkeregisteret, jf lov om folkeregistrering § 7, barnelova § 39.

Fylkeskommunen har ansvar for å organisere skyss til begge bosteder når foreldrene har delt daglig omsorg og vilkårene ellers er tilstede. Retten til skyss er i hovedsak kun knyttet til skyss som allerede går når skyssen går ut over skolens nærområde eller skolekrets.. Dersom det ikke finnes et kollektivtilbud på hele eller deler av reisetrekningen som kan benyttes, kan det gis spesialskyss (med taxi el.l) ut fra vurderinger omkring samlet reisetid, avstand og elevens beste. Dersom det blir særdeles lang reise- og ventetid vil fri skyss bli avslått.

1.3.3 Elever i fosterhjem/avlastingshjem

Elever som er i fosterhjem eller avlastningshjem, vil ha rett på skyss når vilkårene ellers er til stede. Det forutsettes at dette er for en lengre periode, samt at det er forutsigbart. Det forutsettes at det foreligger enkeltvedtak.

Dersom plassering medfører betydelig skyssbehov, må dette tas opp med fylkeskommunen før endelig vedtak fattes og skyss kan iverksettes. Barn som midlertidig bor i krisesenter, har skyssrett på tilsvarende måte.

1.3.4 Elever under omsorg av barnevernet

Elever som midlertidig har bosted som er tett knyttet opp til vedtak/tiltak fra barnevernet har rett på skyss til sin skole. I slike tilfeller er det barnevernet som har det praktiske og økonomiske ansvar for skyssen.

1.3.5 Elever på turistbedrifter

Elever som deler av året har bosted på turistbedrifter som for eksempel fjellstuer eller seter som er i drift og er en del av næringsgrunnlaget, har rett til skyss.

Hytter og fritidsboliger er ikke å betrakte som bolig og gir ikke skyssrett.

1.3.6 Elever på statlige eller kommunale flyktningmottak

Elever som bor i mottak, har rett til fri skoleskyss når de får grunnskoleopplæring etter Opplæringslova § 2-1. Mottaket blir regnet som elevens hjem.

1.4 Elevens skole

1.4.1 Nærskolen

” Ein grunnskoleelev skal ha rett til å gå på den nærmaste skolen. Det vil seie at arbeidet til kommunen med å fordele elevane mellom dei tilgjengelege skolane skal ta utgangspunkt i eit prinsipp om at eleven skal gå på den nærmaste skolen. Dette utgangspunktet gjeld også elevar som har behov for spesialundervisning.”
Ref. Opplæringslova

Når elever har undervisning flere steder pr dag, har kommunen ansvar for eventuell skyss mellom opplæringsstedene.

1.4.2 Opplæring på annen skole enn nærskolen

Dersom elever etter kommunalt vedtak får undervisning på en annen skole enn den de sokner til, vil kommunen være ansvarlig for merkostnaden med skyssen. Dette gjelder også når opplæringen helt/delvis blir gitt i bedrift. Tilsvarende gjelder der kommunen samler det pedagogiske tilbudet og evt. interkommunalt undervisningsopplegg på ett sted. Strekker undervisningen seg ut over 190 skoledager er hele skysskostnaden til slike dager et kommunalt kostnadsansvar.

Elever som på fritt grunnlag søker seg til en annen skole enn nærskolen, eller til en skole utenfor skolekretsen, vil som hovedregel ikke ha rett til skyss. Dersom det etableres skyss, er kommunen ansvarlig for merkostnader med skyssen, dvs i forhold til om den hadde gått til nærskolen i stedet.

Det kan oppstå skyssbehov ved at undervisningen legges til en annen skole/undervisningslokaler for en lengre periode, for eksempel ved ombygging/renovering av den ordinære skolen. Det er et kommunalt ansvar å fatte vedtak om eleven har skyssrett i slike tilfeller. Det forutsettes at kommunen orienterer fylkeskommunen i rimelig tid dersom kommunen ønsker at fylkeskommunen skal organisere transporten.

1.5 Skysstilbud

1.5.1 Gangavstand til og fra holdeplass

Minsteavstand mellom bosted og opplæringssted tar ikke sikte på å imøtekomme et absolutt krav om transport fra dør til dør. Det kreves at eleven går fram til nærmeste holdeplass med transporttilbud innenfor en rimelig gangavstand.

Gangavstanden er ikke absolutt og må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Anbefalt norm:

- 1 km for 1. trinn
- 2 km for 2.- 10. trinn

Skysstilbudet må dekke størstedelen av totaldistansen. Dersom topografiske eller klimatiske forhold tilsier det, kan gangavstanden vurderes særskilt.

1.5.2 Reisefølge og tilsyn

Elevane har rett til nødvendig reisefølge. Elevane har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisninga tek til og etter at undervisningstida er slutt.

Ref. Opplæringslova § 7-4

I tilfeller hvor eleven ikke kan reise alene, og hvor det er påkrevd av helsemessig og/eller sikkerhetsmessig karakter, har kommunen ansvaret for å organisere og finansiere reisefølge. Tilsynsplikten gjelder også når elevene på grunn av skoleskyssen må vente på skoleområdet før og etter skoletid.

Tilsynsplikten kan også være aktuell når bytte av skyssmiddel bringer elevene opp i særlig farlige situasjoner, f.eks ved knutepunkt der de må bytte buss på vei til/fra skolen.

1.5.3 Reisetid

Så vidt mulig skal skoleskyssen med buss tilpasses slik at ventetiden ikke er mer enn 15 minutter før skolestart og tilnærmet ingen ventetid ved skoleslutt. Dersom ventetid kan reduseres ved å endre på skolens start- og sluttid, skal dette aksepteres innenfor en ramme på 20 min morgen og ettermiddag. I den grad det blir ventetid, er kommunene ansvarlige for å organisere og finansiere tilsyn.

I enkelte tilfeller må den anbefalte totale reisetiden avvike grunnet lang avstand mellom bosted og skole. Det er særlig viktig for 6-åringene at skyssen blir organisert slik at den totale reisetiden blir så kort som mulig.

For elever med to bopeler kan anbefalt reisetid fravikes. Opphold på skoleområdet regnes ikke med i samlet reise- og ventetid.

Reisetid må fravikes i forhold til elever som IKKE går på sin nærskole. Slike reiser kan bli lange tidsmessig grunnet samkjøring og samordning.

1.5.4 Vinterskyss

Dersom vinterskyss må organiseres som ekstra spesialskyss (med taxi), vil denne skyss kun organiseres på vegne av kommunen som også må dekke de fulle kostnader med ekstraskyssen. Fylkeskommunen kan **bare påta seg å organisere** denne skyss dersom den er innmeldt innen fristene i pkt 2.1 med underpunkter, og at skyssperioden blir fra 1. november til og med 31. mars.

Dersom de som har fått vinterskyss kun kan få ståplass på fylkeskommunens oppsatte busser, så må fylkeskommunen fraskrive seg bestemmelsene i pkt. 2.3.

Dersom de som har fått vinterskyss kan bruke ledige plasser (sitteplasser?) i transportmidlene, betaler kommunen bare persontakst som for øvrige elever.

1.5.5 Skyssgodtgjørelse

Det kan i enkelte tilfeller, etter nærmere avtale med fylkeskommunen, gis skyssgodtgjørelse hvis foreldre eller foresatte ønsker å utføre skyssen selv. Utgangspunktet for skyssgodtgjørelsen fra fylkeskommunen er til enhver tid gjeldende satser i Særavtale for reiser for statens regning.

Det kan ikke kreves skysstilskudd eller refusjon av kostnader i de tilfeller der elevene har et tilrettelagt skyssopplegg som ikke benyttes ved at for eksempel foreldrene/foresatte velger å utføre skyssen selv.

Eksempel hvor det kan inngås avtale mellom fylkeskommunen og undertransportør:

- Dersom gangavstand mellom bopel og nærmeste holdeplass er vesentlig mer enn 1 km for 1. klassinger, 2 km for elever på barne- og ungdomstrinnet, og annet offentlig skysstilbud ikke eksisterer.
- Dersom legeerklæring foreligger om at det er nødvendig med skyss, midlertidig eller permanent, og det ikke er økonomisk eller driftsmessig hensiktsmessig for fylkeskommunen med annen transport.
- I forbindelse med tilfeller der skyssbelastningen blir stor for eleven ved delt daglig omsorg.

Skyssgodtgjørelse gis kun for skyss som er avtalt med fylkeskommunen på forhånd. Godtgjørelsen kan gis på deler av nødvendig reisestrekning.

2. Skyssplanlegging og rutiner

2.1 Organisering og planlegging

2.1.1 Planansvar

Fylkeskommunen er ansvarlig for å organisere og tilrettelegge en rasjonell og økonomisk forsvarlig skoleskyss. Fylkeskommunen har som målsetting å legge til rette en sikker, trygg, miljøvennlig og trivelig skoleskyss.

Dersom det ikke oppnås enighet om hvordan skoleskyssen skal organiseres og finansieres, kan departementet/fylkesmannen gi pålegg.

2.1.2 Skyssansvarlig i fylkeskommunen

Hedmark Trafikk FKF (HeT) har det administrative ansvar for planlegging og gjennomføring av skoleskyssen i Hedmark. Planarbeidet og kontakt med de enkelte kommuner er geografisk fordelt på saksbehandlere.

Oversikt over den administrative organisering oppdateres ved nytt skoleår, og ajourført oversikt skal til enhver tid være tilgjengelig på internett.

2.1.3 Skyssansvarlig i kommunen

Kommunen er ansvarlig for å utpeke en skyssansvarlig i kommunen. Skyssansvarlig skal være den som i kommunen "vet mest" om regler og bestemmelser, og være til hjelp for kommunens ansatte ved skoler etc i forbindelse med å fatte vedtak om skoleskyss, samt kjenne til rettigheter og ansvar for eleven. Skyssansvarlig har overordnet ansvar for at kommunen overholder tidsplanen og er den som er best kjent med kommunens økonomiske forpliktelser med skysskostnaden.

2.1.4 Planrutiner

Det utarbeides rammeavtale mellom den enkelte kommune og fylkeskommunen om et forpliktende samarbeid om planlegging og gjennomføring av den årlige skoleskyssen. Det skal avklares hvilke data/opplysninger som skal benyttes, og når data/opplysningene skal foreligge. Rammeavtalen og skyssreglementet evalueres og kan justeres en gang i året ved evalueringsmøte hver høst.

Det skal i størst mulig grad legges opp til felles skyssordning og "skolerute" for grunnskole og videregående skole. Det er av stor betydning at ferie, fridager, planleggingsdager og skoletider samordnes regionalt.

Fylkeskommunen har kun ansvar for et skyssoppsett på 190 dager i hver kommune med utgangspunkt i skoleruta. I den grad kommuner og skoler ikke følger felles skolerute for ferie, fridager og skoletid, må de selv organisere og bære kostnadene for de dager/tider som ikke er med i skoleruta.

Ved endringer i skolestruktur og vesentlige endringer i skoletilbud skal det i god tid gjennomføres kost-/nyttevurderinger av hvordan skoleskyssen påvirkes i forhold til elever, mulig transportopplegg og kostnader. Slike vurderinger bør legges ved saksgangen og den endelige beslutningen i kommunen.

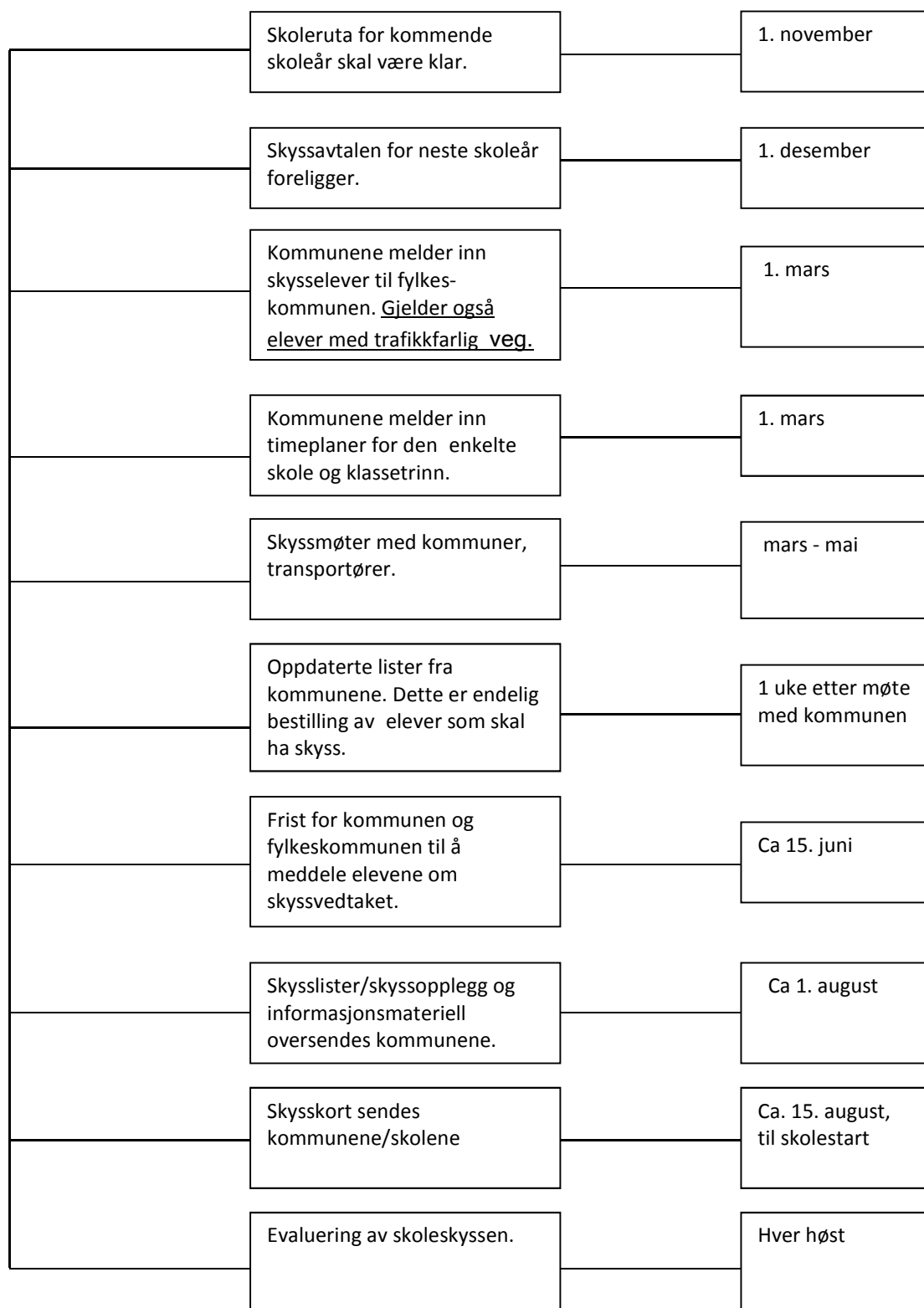
2.1.5 Årlig plangjennomgang

Det gjennomføres årlige regionale/kommunale kontaktmøter mellom fylkeskommunen, skyssansvarlige i kommunene og transportører. Andre planmyndigheter inviteres med etter behov.

Avvik på skoleruta for kommende skoleår oversendes fylkeskommunen **innen 1. februar**. Kommunene melder inn nye skysslever, samt de fastsatte timeplaner for de enkelte skoler og klassetrinn for kommende skoleår **innen 1.mars**.

Fylkeskommunen skal ha skyssopplegg for kommende skoleår klart innen **1. august**. Oversikt over skyss elever og skyssopplegg oversendes skolene, kommunene og transportører. Godkjenning av skyss gjelder for maksimalt 190 skoledager i løpet av skoleåret.

Årlig plangjennomgang:

Innmelding og vedtak om skoleskyss

2.1.6 Innmelding

Kommunene er ansvarlig for at innmelding av skyss elever skjer i henhold til fastsatte rutiner og frister. Kommunen skal kvalitetssikre at de elevene som meldes inn, har skyssrett i henhold til Opplæringslovas bestemmelser. Kommunens innmelding er å betrakte som en bestilling som danner grunnlag for HeTs (fylkeskommunens) planlegging og organisering av skoleskyssen.

Elever som kommunen ikke har innmeldt i hht fristene kan få en dyrere skyssløsning som kommunen må stå fullt ansvarlig for etter vanlige regler.

2.1.7 Vedtak

Elever og foresatte har plikt til å gi kommunene og fylkeskommunen den informasjon som er nødvendig for at det kan fattes vedtak om skoleskyss.

HeT fatter vedtak om skoleskyss ut fra fremlagt dokumentasjon. Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak.

HeTs vedtak bygger på opplysninger gitt av kommunen/foresatte. Dersom vedtak er gjort på åpenbart feil grunnlag, kan HeT omgjøre vedtaket, jfr. Forvaltningslovens bestemmelser.

Kommunen er ansvarlig for å melde fra om elever som flytter, og hvor skyssretten opphører. I den grad dette ikke gjøres, vil kommunen bli belastet persontaksten/skysskostnaden som om eleven hadde reist.

Kommunen fatter vedtak for elever som har særlig trafikkfarlig eller vanskelig skoleveg, og hvor avstanden mellom bosted og skole er under 2 km for 1. trinn og 4 km for 2.-10. trinn. Det samme gjelder for elever som ikke går på nærskolen.

2.1.8 Klageadgang

I henhold til Forvaltningsloven § 28 kan enkeltvedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse. For elever i grunnskolen vil klageinstansen være Fylkesmannen.

Klagen sendes til det forvaltningsorganet som først har truffet vedtaket. Underinstansen kan omgjøre vedtaket til gunst for klager. Opprettholdes vedtaket, oversendes klagen til Fylkesmannen som fatter endelig vedtak, jfr. Opplæringslova § 15-2.

2.2 Sikker skoleskyss

2.2.1 Overordnet målsetting

Det overordnede målsetting for skoleskyssen er at skoleelevene transporteres til og fra skole på en trafiksikker måte.

2.2.2 Sikkerhetsregler

Ved begynnelsen av nytt skoleår skal trafiksikkerheten og ordensregler i skoleskyssen gjennomgås. Herunder skal opptreden på holdeplass, ved av- og påstigning på skole, undervegs i kjøretøy etc. gjennomgås. Dette bør gjøres sammen med transportør.

2.2.3 Sitteplass

Skoleskyssen skal planlegges med sitteplass til alle skyss elever i grunnskolen. For elever som benytter drosje/maxitaxi, skal sikkerhetsutstyr benyttes i henhold til forskrift. Dette ansvaret påligger utøver.

2.2.4 Foreldrenes ansvar

Foreldre har ansvar for at egne barn forberedes og trenes på å klare egen skoleveg så sikkert som mulig. Det kan innebære at barn i småskolen må følges til skole eller holdeplass i den periode som er nødvendig for at de skal klare å gå til skole/holdeplass på egen hånd.

3. Skysskort og kontroll

3.1 Skyssrettighet dokumenteres gjennom skysskortet

Alle elever som blir innvilget fri skoleskyss, og som benytter offentlig transport, får tildelt skysskort.

Skysskortet kodes opp for et og et skoleår (jf pkt 3.3. og 3.4) med følgende begrensning:

- Kortet kan benyttes til 2 – to reiser pr skoledag med eventuell omstigning, en reise til skolen og en reise til bosted
- Kortet er gyldig mellom kl. 06.00 – 19.00. Ønsker elevene å reise utenom disse tidspunktene, må dette dekkes av den enkelte
- Kortet er sperret for reiser i helger og ferier
- Kortet gjelder for det antall skoledager eleven har
- Kortet gjelder ikke på elevens planlagte ukentlige faste fridager

Elever som mister eller får ødelagt skysskortet, må melde fra til skolen. Skolen vil utstede et midlertidig skyssbevis. Eventuelle kostnader for skoleskyss i perioden man ikke har skysskort/midlertidig skyssbevis, vil ikke bli refundert.

3.2 Kontroller/sanksjoner

Befordringsvedtektene legges til grunn ved kontroller og sanksjoner i skoleskyssen. Ved påstigning skal turen registreres på billettmaskinen. Sjåføren skal påse at dette gjøres.

Elever som ikke kan vise skysskort/midlertidig skyssbevis ved påstigning på skolen, skal betale ordinær billett.

Transportør kan i særlige tilfeller, f.eks. ved gjentatt bråk, mobbing av medpassasjerer eller sjåfør, eller ved adferd som innvirker på trafikksikkerheten og/eller medpassasjerenes trygghet, vise eleven bort fra transportmidlet for en periode. Transportør skal underrette skolen. I spesielle tilfeller må kommunen føre tilsyn eller sette inn reisefølge i skoleskyssen.

Hjemmel for å vise elever bort fra skyssmidlet er Befordringsvedtektene. Problemer knyttet til bråk og hærverk søkes primært løst gjennom skolens eget reglement. Ved hærverk på skyssmateriell vil elevene/foreldrene være erstatningspliktige.

Sjåførene kan ikke pålegges ansvar utover ordinært tilsyn. Funksjonshemmede elever eller andre som trenger tilsyn/reisefølge, har kommunen ansvar for å organisere tilsyn for.

3.3 Nærmere om Skysskortene

Skysskortene SKAL brukes fra skoleår til skoleår.

Ved skolestart får alle nye elever (6-åringene og 8.klassingene (8. klassingene på 10-delte skoler får ikke nye kort)) utstedt nye Skysskort. Disse kort er ferdig kodet og klar til bruk ved mottakelsen.

Alle "gamle" kort kodes om AUTOMATISK på BUSSENE. Kodingen tar litt lengre tid (ca 10 sek.) enn vanlig visning. Koding skjer ved første gangs bruk på bussen ved skolestart.

Ødelagte kort blir erstattet. HeT/kommunen har rett til å ta betaling for erstatningskort.

Hedmark Trafikk har som intensjon å gi positiv respons/premiering til skoler som har de flinkeste elever på alle måter, lite feil med kort, få som ødelegger de, alle er flinke brukere, få glemmer de, god oppførsel på bussene, minimalt med hærverk, osv.

3.4 Rutiner for Skyskortene

- Elever som mister eller får ødelagt sine kort bestiller nye gjennom skolen.
- Skolene skal utstede midlertidige bevis i nødvendig utstrekning for sine elever, slik at transporten kan foregå uten at elev må forklare seg ovenfor sjåfør. Midlertidige bevis kan maksimalt utskrives for 3 uker av gangen.
- HeT sender nye kort til skolene
- Elever som trenger endringer på skyskortene, skal melde dette til skolen. Skolen melder videre om endringen til Hedmark Trafikk.
- Dersom elevens kort bare virker noen ganger, skal eleven beholde kortet. Feilen meldes gjennom skolen.
- HeT legger ut endringer i kodingen av skyskortene til billettmaskinene. Endringen kodes automatisk inn i elevens kort ved bruk på bussen.

4. Andre forhold i skoleskyssen

Kjøp av ledig plass i drosje

På enkelte strekninger settes det opp drosjer i skoleskyssen. Under forutsetning av ledig kapasitet vil det være mulig å kjøpe plass for barn som ikke har krav på skoleskyss. Plassen må kjøpes for minimum 3 måneder. Skyss kan bare tildeles mot at det inngås autogiroavtale.

Utstyr

Ekstra utstyr som ski, akebrett og sykler kan medbringes dersom det er kapasitet og avklart med transportør på forhånd. Ekstra kostnader som følge av dette dekkes ikke av HeT.

Streik

HeT organiserer ikke alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører. Det vil heller ikke bli utbetalt godtgjørelse for å kjøre/følge elever til skolen i en streikeperiode.

Tilfeldige forsinkelser og innstilte avganger

Ansvar for utførelsen av transportene ligger på transportør. Dersom tilfeldige situasjoner vedvarer over lengre tid kan kommunen kreve reduksjon i betaling av persontakst. Et slikt krav må fremmes skriftlig. Det gis ingen reduksjon i kostnader ved innstillinger pga. vær-, vei- eller føreforhold.

Persontakst

"... Kommunene betaler refusjon etter persontakst for førskolebarn, grunnskoleelever og voksne som blir skyssa av fylkeskommunen"

Ref: Opplæringslova § 13-4

Kommunene har økonomisk delansvar i skoleskyssen. Kommunens ansvar er knyttet til beregning av persontakst for det antall dager elevene skal være på skolen, uavhengig om eleven benytter skyssen eller ikke. Persontaksten gjenspeiler ikke de reelle kostnader ved skoleskyssen. Persontaksten har vært lik den generelle barnetakst i kollektivtransporten, uansett alder. Fylkestinget fastsetter kollektivtakstene.

Persontaksten for avtaleperiodens skoleår skal fastsettes så tidlig på høsten at kommunene kan budsjettere eventuelle endringer.